

3.8.4 De informatieachterstand van belastingbetalers

De rechtvaardigheid impliceert dat er rekening mee moet worden gehouden dat een belastingbetaler een informatieachterstand kan hebben ten opzichte van de belastingdienst. Of en in hoeverre een belastingbetaler werkelijk een achterstand heeft, is niet altijd gemakkelijk te achterhalen. Tijdens de procedure die volgt op het indienen van het beroep- en verzoekschrift, vooral tijdens de mondelinge behandeling van het geschil, kan duidelijk worden of een belastingbetaler een informatieachterstand heeft.⁷⁷³ Deze achterstand kan samenhangen de vraag of de belastingbetaler mogelijkheid heeft om de juiste informatie (via derden) te verkrijgen en te verwerken.

3.8.4.1 De actieve rol van de rechter

Indien de belastingbetaler daadwerkelijk een informatieachterstand heeft, dan heeft hij belang bij een actieve rol van de rechter. De rechter komt een actieve rol toe waar het de rechtsopvatting van partijen betreft. Hij kan een gebrekkig inzicht in het belastingrecht compenseren door een verkeerde rechtsinterpretatie van een der partijen of van beide partijen te corrigeren en de rechtsgronden aan te vullen.^{774 775}

Een actieve rol vraagt dus van de rechterlijke macht een gedegen inzicht in alle relevante rechtsregels.⁷⁷⁶ Dit is onder meer van belang omdat de rechter de taak heeft om elke regelgeving die niet is terug te voeren op een formele wet, daaraan wel te toetsen.⁷⁷⁷ Dit houdt tevens in dat de rechter niet verplicht is zich te houden aan de via beleidsregels verkondigde uitleg van die formele wet.⁷⁷⁸ Dit is een gevolg van het legaliteitsbeginsel, dat met zich meebrengt dat zowel beleidsregels als de beleidsvrijheid van de individuele inspecteur op de formele wetgeving moeten aansluiten.⁷⁷⁹ Beleidsregels worden gezien als wetsuitvoering en niet als mede-wetgeving.⁷⁸⁰

3.8.5 Vroeger fiscaal gedrag van belastingbetalers

Vroeger fiscaal gedrag van de belastingbetaler speelt een belangrijke rol in de beroepsfase. Zo kan de belastingbetaler op grond van artikel 29 AWR te maken krijgen met extra bewijslast, indien hij zich in een eerder stadium niet of niet voldoende heeft gehouden aan zijn wettelijke verplichtingen.^{781 782}

⁷⁷³ Ch.J. Langereis[25, blz. 110 e.v.].

⁷⁷⁴ Ch.J. Langereis[25, blz. 123, 124].

⁷⁷⁵ Zie artikel 8:69 Awb.

⁷⁷⁶ Ch.J. Langereis[25, blz. 131, 132].

⁷⁷⁷ Ch.J. Langereis[25, blz. 132].

⁷⁷⁸ Ch.J. Langereis[25, blz. 135].

⁷⁷⁹ A. Klap[33]. "Uit het legaliteitsbeginsel wordt vaak afgeleid dat de rechter dient na te gaan of het bestuur in concrete gevallen in overeenstemming met de wet heeft gehandeld." (blz. 14, 36, 244)

⁷⁸⁰ Ch.J. Langereis[1, blz. 167].

⁷⁸¹ Zie hoofdstuk 4.

⁷⁸² Ch.J. Langereis[25, blz. 129, 130].